

Рэзалюцыя I Рэспубліканскага краязнаўчага форуму Беларусі

Прымаючы да ўвагі маштабнасць краязнаўчага руху па ўсёй краіне і яго імкненне да пашырэння радзімазнаўства ў самых розных колах грамадства, асабліва актывізаваў у сувязі з гадамі паўсюднага ўшанавання малой радзімы, удзельнікі I Рэспубліканскага краязнаўчага форуму Беларусі лічаць мэтазгодным далейшае арганізацыйнае ўдасканаленне самога краязнаўчага руху праз яго структурызаванне:

- паўсюднае стварэнне аматарскіх суполак краязнаўцаў на базе музеяў, бібліятэк, клубных і навучальных устаноў: іх утварэнне і фіксацыя на месцах паспрыяе далейшаму фарміраванню і арганізацыйнаму афармленню мясцовых, раённых і абласных краязнаўчых таварыстваў як наступнага этапу пашырэння і ўдасканалення краязнаўчага руху;

- развіццё і ўмацаванне сувязі з беларусамі замежжа, больш актыўнае далучэнне іх да ўдзелу ў краязнаўчым руху як за межамі краіны, так і непасрэдна ў Беларусі, выкарыстанне назапашанага імі вопыту напісання і даследавання гісторыі сваіх родных мясцін і ўдзелу ў аднаўленні там помнікаў гісторыі і культуры;

- пашырэнне краязнаўчай тэматыкі за кошт вывучэння і даследавання праблем міжканфесійных і міжнацыянальных адносін на беларускіх землях, жыцця і дзейнасці святароў, якія займаліся самі і выступалі арганізатарамі рэлігійнага краязнаўства;

- стварэнне на базе Нацыянальнага гістарычнага музея Рэспублікі Беларусь і Беларускага фонду культуры каардынацыйнага краязнаўчага савета, які адначасова з выкананнем функцый арганізацыйна-метадычнага суправаджэння краязнаўчай дзей-

насці будзе праводзіць падрыхтоўку ўтварэння Рэспубліканскага краязнаўчага таварыства.

Удзельнікі форуму лічаць неабходным:

- рэкамендаваць Міністэрству культуры Рэспублікі Беларусь і Міністэрству адукацыі Рэспублікі Беларусь даручыць Нацыянальнаму гістарычнаму музею і Рэспубліканскаму цэнтру экалогіі і краязнаўства сумесна з абласнымі і раённымі краязнаўчымі музеямі і цэнтрамі краязнаўства і турыстычнай дзейнасці забяспечваць навукова-метадычнае кіраўніцтва краязнаўчай дзейнасцю мясцовых дзяржаўных і грамадскіх устаноў і грамадскіх фарміраванняў;

- падтрымліваючы ініцыятыву Беларускага фонду культуры аб падрыхтоўцы сумесна з іншымі зацікаўленымі «Энцыклапедычнага даведніка краязнаўцаў Беларусі», прасіць Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь даручыць выдавецтву «Беларуская Энцыклапедыя імя Петруся Броўкі» ажыццявіць выданне «Энцыклапедычнага даведніка краязнаўцаў Беларусі». Улічваючы сацыяльную значнасць праекта, уключыць «Энцыклапедычны даведнік краязнаўцаў Беларусі» ў план фінансавання сацыяльна значнай літаратуры на 2021 год;

- разгледзець сумесна з зацікаўленымі дзяржаўнымі і грамадскімі ўстановамі магчымасць абнаўлення, дапаўнення і перавыдання хроніка-дакументальнага летапісу «Памяць»;

- прасіць Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь разгледзець пытанне аб увядзенні ў школах і іншых навучальных установах факультатываў па краязнаўстве «Гісторыя маёй малой Радзімы», «Мой род – мая радзіма»,

«Славуцья імёны маёй малой радзімы»;

- прапанаваць Нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі Рэспублікі Беларусь арганізаваць пастаянны цыкл тэматычных тэлеперадач, прысвечаных краязнаўству, далучыць да іх падрыхтоўкі вядомых краязнаўцаў краіны;

- унесці прапановы Міністэрству адукацыі Рэспублікі Беларусь, рэктарам вышэйшых навучальных устаноў, найперш гуманітарнага профілю, у мэтах папулярызавання радзімазнаўства і патрыятычнага выхавання ўключыць тэмы па краязнаўстве, у тым ліку па рэлігійным, па гісторыі малой радзімы студэнтаў, пра славытых людзей сваіх мясцовасцяў у курсавыя і дыпломныя работы, на падставе чаго практыкаваць выданне калектыўных зборнікаў лепшых студэнцкіх прац;

- рэкамендаваць кіраўніцтву Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі забяспечыць фарміраванне спецыяльнага фонду краязнаўчай літаратуры з уключэннем у яго і малатыражных выданняў, мясцовых часопісаў, бюлетэняў і іншай друкаванай прадукцыі па краязнаўчай тэматыцы;

- у мэтах захавання і падтрымкі адзінага ў Беларусі краязнаўчага выдання – «Краязнаўчай газеты» (заснавальнік – Беларускі фонд культуры) прасіць Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь разгледзець магчымасць уключэння яго ў спіс перыядычных выданняў, часткова датацыйных з дзяржаўнага бюджэту;

- прасіць мясцовыя органы ўлады ўлічваць прапановы краязнаўчай су-

польнасці па адкрыцці памятных дошак, наданні вуліцам і плошчам, дзяржаўным установам імёнаў вядомых дзеячаў беларускай гісторыі і культуры, садзейнічаць стварэнню мясцовых зямляцтваў, пры зносе пустых жылых будынкаў у сельскіх населеных пунктах праводзіць з удзелам музейных спецыялістаў і краязнаўцаў абследаванні на прадмет выяўлення каштоўных прадметаў і дакументаў для наступнай фіксацыі і ўключэння ў фонды мясцовых музеяў.

Удзельнікі форуму падтрымліваюць прапановы аб правядзенні наступных форумаў не радзей чым раз у два гады.

Рэзалюцыя прынята ўдзельнікамі I Рэспубліканскага краязнаўчага форуму Беларусі 13 сакавіка 2020 года.

Словы пасля падзеі...

Для мяне I Рэспубліканскі краязнаўчы форум стаў падзеяй не толькі прафесійнага жыцця, але і асабістага... Даўно марыў арганізаваць імпрэзу, якая б аб'яднала краязнаўцаў, навукоўцаў, настаўнікаў, выдаўцоў, журналістаў, супрацоўнікаў музеяў, архіваў, бібліятэк, грамадскіх дзеячаў, прадстаўнікоў турыстычных фірмаў і іншых. Аб'яднала дзеля вывучэння і папулярызавання беларускага мінулага, гістарычнай спадчыны, культурных каштоўнасцяў, прыродных багаццяў.

Краязнаўчы форум – гэта каля 250-і ўдзельнікаў, больш за 30 сродкаў масавай інфармацыі, сотні станоўчых водгукаў на розных інфармацыйных рэсурсах, конкурс на лепшае краязнаўчае выданне за 2017 – 2019 гг., выстава гісторыка-краязнаўчай літаратуры, прэзентацыі цікавых краязнаўчых праектаў. Наперадзе – выданне зборніка дакладаў.

Упэўнены, што форум паклаў пачатак моцнаму краязнаўчаму руху, стварыў умовы для дыялогу рупліцаў культуры, раскрыў шырокае поле для даследаванняў, актывізаваў моладзь займацца вывучэннем гісторыі, культуры і прыроды сваіх рэгіёнаў.

Праца форуму гучна заявіла: краязнаўству ў Беларусі быць! І папаўняць свае шэрагі цікавымі асобамі – патрыётамі і стваральнікамі. Агучваць цікавыя прапановы, даследаваць новыя напрамкі, ініцыяваць яскравыя праекты... Наша спадчына таго варта!

Шчырыя словы падзякі нашым галоўным сябрам і партнёрам – Беларускаму фонду культуры і кампаніі JTI, а таксама рэдакцыі «Краязнаўчай газеты», Выдавецкаму дому «Звязда», Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі, Саюзу пісьменнікаў Беларусі і гатэлю «Crowne Plaza».

Дзякую за патранат і падтрымку Міністэрству культуры Рэспублікі Беларусь, Міністэрству інфармацыі Рэспублікі Беларусь і Міністэрству адукацыі Рэспублікі Беларусь.

Павел САПОЖКА,

дырэктар Нацыянальнага гістарычнага музея Рэспублікі Беларусь

